

ขอเชิญเข้าฟังการสอบวิทยานิพนธ์

ระดับปริญญาโท สาขากฎหมายอาญา

เรื่อง

“สิทธิการขัดขืนการจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

ผู้สอบ นายนิธิเขต ขจรเนติยุทธ

กรรมการสอบ ศ.ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ
อ.ประธาน จุฬาโรจน์มนตรี
รศ.ดร.ปกป้อง ศรีสนิท
ผศ.ดร.รณกรณ์ บุญมี

วัน-เวลา ศ. 20 ก.ค. 61 เวลา 15.30 น.

สถานที่ ห้อง 4050 ชั้น 4

บทคัดย่อ : มนุษย์ทุกคนต่างเกิดมาพร้อมสิทธิของความเป็นมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์คนหนึ่งย่อมไม่อาจที่จะใช้สิทธิของตนให้ขัดแย้งหรือให้กระทบกระเทือนต่อสิทธิของมนุษย์คนอื่นได้ ประกอบทั้งมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม มนุษย์จึงต้องยอมสละสิทธิเสรีภาพของตนบางประการและยอมที่จะให้ตนมีหน้าที่บางประการขึ้นมา ทั้งนี้ก็เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยองค์กรที่จะทำหน้าที่ในการกำหนดว่ามนุษย์ต้องยอมสละสิทธิเสรีภาพอันใดบ้าง และมนุษย์ต้องมีหน้าที่ประการใดบ้างก็คือ “รัฐ” ดังนั้น เพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคมและความศักดิ์สิทธิ์ของการใช้อำนาจรัฐ มนุษย์ทุกคนที่อยู่รวมกันในสังคมจึงควรที่จะให้ความเคารพในการใช้อำนาจของรัฐ

ในปัจจุบันหากมีการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็จะส่งผลมากมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการจับกุมต้องถูกลงโทษทางวินัยรวมทั้งโทษทางอาญา เช่น ในกรณีที่มีเจตนาในการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบก็มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 เป็นต้น พยานหลักฐานที่เกิดจากการจับและค้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาอาญามาตรา 226 และมาตรา 226/1 นอกจากนั้นรัฐก็ต้องเยียวยาในความ

เสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานต่อประชาชนผู้ถูกกระทำละเมิดด้วย และหากในกรณีที่ประชาชนผู้ถูกจับกุมทำการขัดขืนก็จะไม่ถูกลงโทษทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68 โดยถือว่าการกระทำของเจ้าพนักงานเป็นภัยอันตรายที่เกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย ซึ่งสิทธิในการขัดขืนการจับกุมที่เกิดขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้ในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (common law) ได้กำหนดขึ้นเป็นสิทธิที่ชัดเจนเรียกว่า right to resist an unlawful arrest โดยมีแนวคิดพื้นฐานมาจากหลักการป้องกันตนเอง

ในอดีตการขัดขืนการจับกุมก็สามารถกระทำได้เพียงแค่หยุดดาบหรือกระบอกนั้น แต่ในปัจจุบันหากต้องการที่จะขัดขืนการจับกุมจะต้องยิงตำรวจก่อนที่ตำรวจจะยิงตัวเอง เพราะหากตำรวจเห็นว่าผู้ต้องหาคนที่ทำว่าจะขัดขืนต่อสู้ ตำรวจย่อมต้องใช้อาวุธประจำตัวนั้นก็คือปืนเพื่อให้ผู้ต้องหาหยุดขัดขืน เมื่อนั้นความรุนแรงก็จะเกิดขึ้นอย่างมาก จึงเป็นข้อที่ควรพิจารณาว่าควรจะให้สิทธิการขัดขืนการจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทยอีกต่อไปหรือไม่

Keyword : สิทธิการขัดขืนการจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ป้องกัน การจับ